

M^m

BİLANÇO

TÜRMOB AYLIK YAYIN ORGANI • SAYI : 206 • ŞUBAT 2014 5 5.00 TL • ISSN:1307-6620

- *TÜRMOB SGK İşbirliği*
- *Bütçe 18.4 milyar TL açık verdi*
- *İşsiz sayısı 2.743 bin*
- *Döviz mi? Faiz mi?*

ISSN 1307-6620

Ekonomik Rapor

TÜRMOB Adına Sahibi ve
Genel Yayın Yönetmeni

Nail SANLI

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Ali Ekber DOĞANOĞLU

Yayın Kurulu

Nail SANLI

Ali E. DOĞANOĞLU

Ahmet FETTAHOĞLU

Ebru AYDIN

TÜRMOB

MU-DEN A.Ş.

tarafından yayınlanmaktadır

Yayın Türü : Yaygın süreli

Yönetim Yeri

Gençlik Caddesi No:107

06570 Anıttepe - ANKARA

Tel: (0.312) 232 50 60 (10 Hat)

Fax: (0.312) 232 50 73

http: www.turmob.org.tr

e-mail:alid@turmob.org.tr

Dizgi - Düzenleme

Tuncay TEKYILDIZ

Baskı

Fersa Matbaacılık Paz.San.Tic.Ltd.Şti.

Ostim 36. Sk. No:5/C-D

Yenimahalle/ANKARA

Tel: (0.312) 386 17 00 (pbx)

Basım Tarihi : 10 Şubat 2014

Basım Yeri : Ankara

ISSN : 1307-6620

Dergide yayınlanan yazıların yayım hakkı

Bilanço Dergisi'ne aittir.

Kaynak gösterilmeden bir bölümü veya
tamamı alıntı yapılamaz

Döviz, faiz sarmalı

Amerikan Merkez Bankası'nın parasal genişleme politikasından vazgeçeceğini açıklaması ve siyasi risklerin belirgin düzeyde artış göstermesi, ekonomimizdeki kırılma eğilimi bariz bir şekilde ortaya çıkardı. Merkez Bankası, dövizdeki tırmanışı durdurmanın son çaresi olarak faizleri beklentilerin üzerinde arttırdı. Dövizini biraz olsun frenleyerek gerilettiler. Ancak beklenen etki ve sonucu aldığını söylemek mümkün görünmüyor.

Türkiye, yapısal ekonomik sorunlarını çözemediği her dönemde döviz-faiz sarmalına hapsolmüştür. Türkiye tükettiği kadar üretemeyen bir ülke. Yıllardır cari işlemler açığı veriyoruz ve bunu uluslararası piyasalardaki bol para politikasından yararlanarak finanse ettik. Bu dönemi yapısal sorunların çözümünde kullanmak gibi bir tarihi fırsatı maalesef kaçırdık.

Türkiye ekonomisinin kırılma yapısından kurtulmasının tek yolu giderlerini kendi kaynakları ile finanse etmekten geçiyor. Türk ekonomisi hızla üreten, katma değer yaratan bir ekonomi haline gelmediği sürece faiz-döviz sarmalından kurtulamayacaktır.

Kırılma bir ekonomik yapı ile

yaşamaya devam ettiğimiz sürece ekonominin rotasını belirleme imkan ve olanağına sahip olamayacağız. Beklentimiz döviz - faiz sarmalına hapsolmayan, üreten, güçlü bir ekonomiye sahip olmaktır.

Dergimizin bu sayısında da ilgi ile

okuyacağınızı umduğumuz haber ve araştırmalara yer verdik.

Gelecek sayımızda buluşmak dileğiyle...

Nail SANLI / Genel Başkan

TÜRMOB SGK İşbirliği

TÜRMOB ile SGK arasında işbirliği protokolü imzalandı. TÜRMOB ve SGK, kayıt dışı istihdamı engellemek, eksik bildirimleri önlemek ve sosyal güvenlik bilincinin oluşması için güçlerini birleştirdi.

Sosyal güvenlik sisteminin en temel sorunlarından olan kayıt dışı istihdam ve çalışanların ücretlerinin tam bildirilmemesi ve SGK primlerinin eksik ödenmesi sorunun çözümü konusunda işbirliğine gidildi.

TÜRMOB ve SGK yapacakları ve birlikte gerçekleştirecekleri çalışmalarını bir işbirliği protokolü ile imza altına aldı. Yapılacak çalışma-

larla kayıt dışı istihdam ve eksik bildirimlerin engellenmesi konusunda önemli ilerlemeler kaydedilmesi bekleniyor.

TÜRMOB Genel Başkanı Ymm. Nail Sanlı, işbirliği protokolü kapsamında yapılacak çalışmaların bir tanesinin bağımlı çalışan meslek mensuplarının ücret skalasının belirlenebilmesi olduğunu söyleyerek, bununla ilgili yapılacak çalış-

manın en kısa zamanda tamamlanıp SGK ile paylaşılacağını kaydetti.

Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB) ile Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı (SGK) arasında sosyal güvenlik konusunda kayıt dışı istihdam, eksik bildirim ve gerçek ücretlerin tespit edilmesi ile Meslek Kodu Uygulaması açısından bağımlı-

lı çalışan meslek mensuplarının ücret skalasının belirlenmesini sağlamak amacıyla işbirliği protokolü imzalandı.

İmza törenine TÜRMOB Genel Başkanı Ymm. Nail Sanlı ve SGK Başkan Yardımcısı Ali Pekten'in yanı sıra Sigorta Primleri Genel Müdürü V. Cüneyt Olgaç, Kayıt Dışı İstihdamla Mücadele Daire Başkanı Yakup Süngü, Genel Sağlık Sigortası Tescil Daire Başkanı Namık Kaya, SGK Şube Müdürü Hüseyin Erkeç ve TÜRMOB Genel Saymanı Ülkü Sönmez, Yönetim Kurulu Üyesi Rıfat Nalbantoğlu, Yönetim Kurulu Üyesi Ali Rıza Akdora, TÜRMOB Genel İdare Müdürü Aysel Şimşek katıldı.

TÜRMOB adına protokolü imzalayan TÜRMOB Genel Başkanı Nail Sanlı, sosyal güvenlik konusunun çok yakın geçmişe kadar Türkiye'nin kanayan bir yarası olduğuna işaret ederek, "Biz TÜRMOB olarak 1990'lı yıllarda 3 sosyal güvenlik kurumunun tek çatı altında birleşmesi gerektiğini söylemiştik. O zaman bazı çevreler ve kısmen kendi meslektaşlarımızdan bile bunun çok ütöpik bir düşünce olduğu ve gerçekleşmeyeceği yönünde ifadeler gelmişti. Ancak bunun gerçekleşebildiğini 5510 Sayılı Reform Yasası ile birlikte çok net gördük. 3 tane sosyal güvenlik kuruluşu tek çatı altında toplandı. SGK böylece trendi yükselen kurumlar arasına girdi. SGK'nın oluşmasıyla birlikte Türkiye çok ciddi bir iler-

leme göstermiştir. Tabi ki bazı aksaklıklar yaşandı ama bunların sürece içerisinde düzeleceğini biliyoruz. Meslek örgütü olarak mesleki sorunları ülke sorunlarından ayırmayan bir politika izliyoruz. Bu politikamızı bir slogan şeklinde çalışmalarımıza da katmışızdır. 90'lı yılların başında 3 kurumun tek çatı altında toplanması gerektiğini söylediğimiz gibi" diye konuştu.

SGK'nın önemli çalışmaları olduğunu vurgulayan Sanlı, "Kayıt dışılığın önlenmesi, iyi bir SGK çatısının oluşması ve uygulamalara yansımaları açısından bizde kendi üzerimize düşen görevi en azından kendi meslektaşlarımız ve üyelerimiz açısından bir protokole bağlamak istedik. Uzun süredir yürüttüğümüz ortak çalışma sonlandı ve bugün bir protokol aşamasına geldi. Sosyal güvenlik tüm bireyler için temel bir haktır. Çalışanları sosyal güvenlik haklarından yoksun bira-

kan kayıt dışı istihdama ve emeklilik haklarının eksik tesisine yol açan ücretlerin SGK'ya eksik bildirimini önlemek, hizmet akdi ile çalışan sigortalılara ödenen gerçek ücretin SGK'ya bildirimini sağlamak için çalışacağız. Toplumun tüm bireyleri için sosyal güvenlik kavramının temel bir hak olduğunun bilinmesi ve bu hakkın tanıtılmasını sağlamak, vatandaşlarımızı yeni düzenlemeler ile ortaya çıkan hak ve yükümlülükler konusunda bilgilendirmek, toplumda sosyal güvenlik bilincinin oluşmasını sağlamak amacıyla SGK ile TÜRMOB işbirliği yapmaya karar vermiştir" dedi.

TÜRMOB Genel Başkanı Nail Sanlı, 3568 Sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa göre ruhsat almış muhasebe meslek mensuplarının müşterilerine ve diğer paydaşlara yüksek kaliteli hiz-

met sunmalarına katkı sağlamak üzere uygulama, mevzuat ve yönetim bilgilerinde mesleki yetkinliklerini arttırmak ve geliştirmelerini sağlamak amacıyla "İlişiksizlik Belgesi Verilmesine İlişkin İş ve İşlemler, Asgari İşçilik Uygulamasına İlişkin İş ve İşlemler, İşveren Yükümlülüklerine İlişkin Uygulama Esasları, 5510 Sayılı Kanun Kapsamında İşverene Uygulanan Teşvikler ve Diğer Uygulamaları" içeren eğitim projelerinin işbirliği protokolü kapsamında gerçekleştirileceğinin bilgisini verdi.

Genel Başkan Sanlı, işbirliği protokolü kapsamında yapılacak çalışmaların bir tanesinin bağımlı çalışan meslek mensuplarının ücret skalasının belirlenmesi olduğunu söyleyerek, bununla ilgili yapılacak çalışmanın en kısa zamanda tamamlanıp SGK ile paylaşılacağını kaydetti. Sanlı bu çalışmanın protokolün ayrılmaz bir parçası olacağını vurguladı.

Sanlı, "Ayrıca TÜRMOB sosyal güvenlik bilincinin artırılması ve sigortalı çalışmanın ve çalıştırmanın önemini vurgulamaya yönelik olarak üyelerine ve diğer işverenlere yönelik gerçekleştirdiği faaliyetlerde ve yayınlanan bültenlerinde SGK ile işbirliği yapacak" dedi.

Sanlı, işbirliği çalışmaları sırasında mali müşavir ve yeminli mali müşavirlerin diğer mesleklere nazaran Türkiye ortalamasının üzerinde olduğunu tespit ettiklerini belirterek, " Bu sevindirici bir durumdur. Ça-

lışan üyelerimizin sosyal güvenlik prim ve gün sayısında ülkemizdeki diğer meslek gruplarının ortalamasının üzerinde olmaları sosyal güvenlik hassasiyetini göstermektedir. Meslektaşlarımızın sosyal güvenlik konusunda yüksek bir bilinçle sahip olduğunu da göstermektedir" dedi.

SGK adına protokolü imzalayan SGK Kurum Başkan Yardımcısı Ali Pekten, "Kayıt dışı ekonomiyle mücadelenin çok taraflı olduğu, bu sorunun hem gelişmiş ülkelerde hem de gelişmekte olan ülkelerde görüldüğü gerçeğinden hareketle, Kurumumuza bakan yönüyle kayıt dışı istihdamla mücadelede, Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Stratejisi Eylem Planı (2011-2013) başarıyla uygulanmış, Yine Onuncu Kalkınma Planı 'Kayıt Dışı Ekonominin Azaltılması' öncelikli dönüşüm programı kapsamında 'Kayıt Dışı İstihdam ile Mücadelede Denetim ve Yaptırımların Daha Etkin Kılınması' bileşenine yer verilerek bu mücadelenin bilgilendirme, bilinçlendirme kapsamındaki önemi bir kez daha vurgulanmıştır.

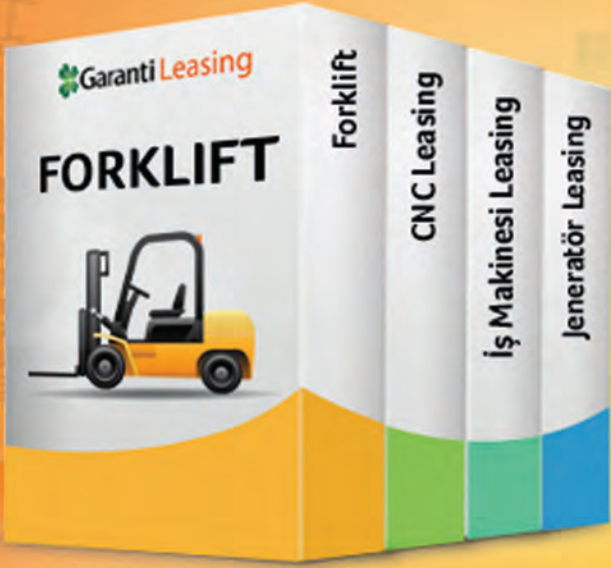
Kayıt dışı istihdam oranı TÜİK verilerine göre yüzde 52'lerden yüzde 37'lere kadar gerilediği değerlendirildiğinde mücadelenin başarılı şekilde ilerlediği görülmekte olup, bu kapsamda kayıt dışı istihdamın ortaya çıkış türlerinden birisi olan çalışanların elde ettikleri kazançların Kurumumuza eksik bildirilmesi hususu masaya yatırılmıştır. Bu

mücadele kapsamında çeşitli meslek kuruluşları ile işbirliği yapılarak, Kasım/2012 dönemine ilişkin bildiregelere itibaren meslek kodu uygulaması hayata geçirilmiştir. Bu uygulama ile birlikte 4/1-(a) kapsamındaki her sigortalı için aylık olarak bildirilen olan meslek kodları sayesinde sigortalılarla ilgili olarak "meslek-ücret" ilişkisi kurulabilmekte, Kurumumuz ilgili birimleri bu verileri detaylıca inceleyip prime esas kazancın eksik bildirimine ilişkin tespitler yapma imkanı elde edebilmektedir. Bu çerçevede Kurumumuz tarafından öğretmenlik, mühendislik, mimarlık, doktora, eczacılık, avukatlık ve profesyonel sporculuk gibi bazı kalifiye ve profesyonel mesleklere ilişkin prime esaslar kazançlar analiz edilerek gerekli raporlamalar düzenli olarak yapılmakta olup bundan sonra da yapılmaya devam edecektir.

Ayrıca sektörün en önemli mali temsilcilerinden olan TÜRMOB'un kayıt dışı istihdamla mücadelede işverenler, sigortalılar ile SGK arasında bir köprü görevi yaptığı dikkate alındığında, TÜRMOB ile imzalanan ücretlerin bildirimi, eğitim ve bilinçlendirme esasındaki işbirliği protokolünün sektörün diğer temsilcilerini ve kayıt dışı istihdamla mücadeleyi pozitif yönde etkileyebileceği düşünülmektedir" dedi.

Vergi Avantajları ile Yenilenmiş Leasing Paketlerimiz

HIZLI, KOLAY KARLI ÇÖZÜM

Hizmetinizde

Büyük düşün, küçük öde

 Garanti Leasing

 0212 365 30 00

 garantileasing.com.tr / leasingdepo.com

/garantileasing

2013'de Bütçe

18.4 milyar TL açık verdi

Merkezi yönetim bütçesi 2013 yılı Aralık ayında 17.2 milyar TL açık verdi. 2013 yılı genelinde bütçe açığı 18.4 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Aralık ayında merkezi yönetim bütçesinde 15.2 milyar TL faiz dışı açık gerçekleşirken, 2013 yılında bütçe 31.5 milyar TL faiz dışı fazla verdi.

Maliye Bakanlığı 2013 yılı Aralık ayı ve 2013 yılı Bütçe Gerçekleşmeleri Raporu'nu açıkladı. Buna göre 2012 yılı Aralık'ta 16 milyar 77 milyon TL açık veren bütçe 2013 yılı Aralık'ta yüzde 7 oranında artışla 17 milyar 208 milyon TL açık verdi. 2012 yılı Aralık'ta 14 milyar 382 milyon TL düzeyinde olan faiz dışı açık, geçen yıl Aralık'ta 15 milyar 226 milyon TL düzeyinde gerçekleşti. Bütçe giderleri 2013 yılı Aralık ayında yüzde 12.5 oranında artarak 49 milyar 666 milyon TL

oldu. Faiz hariç bütçe giderleri 42 milyar 458 milyon TL olarak gerçekleşmiş iken 2013 yılı Aralık ayında yüzde 12.3 oranında artarak 47 milyar 684 milyon TL oldu. Aralık ayında faiz giderleri bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 16.9 oranında artarak 1 milyar 981 milyon TL olarak gerçekleşti. 2013 yılı merkezi yönetim bütçe giderleri için öngörülen 404 milyar 46 milyon TL ödenekten Aralık ayında 49 milyar 666 milyon TL gider gerçekleştirildi. 2013 yılı Aralık ayında, faiz hariç giderler

için öngörülen 351 milyar 46 milyon TL ödeneğin yüzde 13.6'sı kullanılarak 47 milyar 684 milyon TL gider gerçekleştirildi. Personel giderleri, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 12.8 oranında artarak 6 milyar 274 milyon TL oldu. 2013 yılı Aralık ayında, personel giderleri için bütçede öngörülen 97 milyar 224 milyon TL ödeneğin yüzde 6.5'i kullanıldı. 2013 yılı Aralık ayında sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 10.6 oranında artarak 1 milyar 536 milyon TL oldu

ve bütçede öngörülen 16 milyar 791 milyon TL ödeneğin yüzde 9.1'i bu ayda kullanıldı.

2013 yılı Aralık ayında mal ve hizmet alım giderleri bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 21.5 oranında artarak 8 milyar 375 milyon TL olarak gerçekleşti ve bütçede öngörülen 33 milyar 444 milyon TL ödeneğin yüzde 25'i bu ayda kullanıldı. 2013 yılı Aralık ayında cari transferler bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 10.9 oranında artarak 14 milyar 602 milyon TL olarak gerçekleşti ve bütçede öngörülen 151 milyar 287 milyon TL ödeneğin yüzde 9.7'si bu ayda kullanıldı. 2013 yılı Aralık ayında sağlık, emeklilik ve sosyal yardım giderleri için 4 milyar 888 milyon TL transfer yapıldı. Sosyal güvenlik primi işveren hissesinin 5 puanlık kısmının Hazine tarafından ödenmesi amacıyla yapılan transfer tutarı ise 697 milyon TL oldu. 2013 yılı Aralık ayında cari transferler içinde yer alan tarımsal destekleme ödemeleri 900 milyon TL, mahalli idare payları ise 3 milyar 304 milyon TL olarak gerçekleşti. 2013 yılı Aralık ayında 13 milyar 629 milyon TL sermaye gideri, 2 milyar 41 milyon TL sermaye transferi yapıldı. Borç verme giderleri ise 1 milyar 228 milyon TL olarak gerçekleşti. Faiz

giderleri 2013 yılı Aralık ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 16.9 oranında artarak 1 milyar 981 milyon TL oldu.

2012 yılı Aralık ayında bütçe gelirleri 28 milyar 76 milyon TL iken 2013 yılının aynı ayında yüzde 15.6 oranında artarak 32 milyar 458 milyon TL olarak gerçekleşti. 2013 yılı Aralık ayı vergi gelirleri tahsilatı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 15.8 oranında artarak

26 milyar 747 milyon TL oldu. 2013 yılı Aralık ayında genel bütçe vergi dışı diğer gelirleri bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 15 oranında artarak 3 milyar 769 milyon TL olarak gerçekleşti. 2013 yılı Aralık ayında özel bütçeli idarelerin öz gelirleri 1 milyar 737 milyon TL, düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri ise 205 milyon TL oldu.

Vergi türleri itibarıyla 2013 yılı Aralık ayı gerçekleştirmelerine bakıldığında bir önceki yılın aynı ayına göre; damga vergisi yüzde 34.7, dahilde alınan katma değer vergisi yüzde 31.4, kurumlar vergisi yüzde 24.1, harçlar yüzde 21, gelir vergisi yüzde 17,2, ithalde alınan katma değer vergisi yüzde 16.1, banka ve sigorta muameleleri vergisi yüzde 14.1, özel tüketim vergisi yüzde 7.3 ve diğer ver-

giler tahsilatı yüzde 15.5 oranında arttı.

Merkezi yönetim bütçesi 2012 yılı Ocak-Aralık döneminde 29 milyar 412 milyon TL açık vermiş iken 2013 yılının aynı döneminde 18 milyar 449 milyon TL açık verdi. 2013 yılında faiz dışı fazla ise 31 milyar 537 milyon TL olarak gerçekleşti. 2013 yılında bütçe giderleri 2012 yılına göre yüzde

12.7 oranında artarak 407 milyar 890 milyon TL oldu. 2012 yılı Ocak-Aralık döneminde faiz hariç bütçe giderleri 313 milyar 471 milyon TL olarak gerçekleşmiş iken 2013 yılının aynı döneminde yüzde 14.2 oranında artarak 357 milyar 904 milyon TL oldu.

Diğer taraftan 2013 yılı Ocak-Aralık döneminde faiz giderleri bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 3.2 oranında artarak 49 milyar 986 milyon TL olarak gerçekleşti.

Personel giderleri, 2013 yılında bir önceki yıla göre yüzde 11.3 oranında artarak 96 milyar 237 milyon TL oldu. 2013 yılında sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 10.7 oranında artarak 16 milyar 305 milyon TL düzeyinde gerçekleşti. Böylece personel giderleri ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi için yapılan toplam harcamalar, 2013 yılında bir önceki yıla göre 11 milyar 351 milyon TL arttı.

2013 yılında mal ve hizmet alım giderleri 2012 yılına göre yüzde 10.3 oranında artarak 36 milyar 268 milyon TL olarak gerçekleşti. Bu dönemde cari transferler geçen yılın aynı dönemine göre yüz-

de 14.9 oranında artarak 148 milyar 735 milyon TL oldu. 2013 yılı Ocak-Aralık döneminde sağlık, emeklilik ve sosyal yardım giderleri için geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 12.7 oranında artışla 71 milyar 793 milyon TL transfer yapıldı. Aynı dönemde sosyal güvenlik primi işveren hissesinin 5 puanlık kısmının Hazine tarafından ödenmesi amacıyla yapılan transfer tutarı ise 7 milyar 301 milyon TL oldu. 2013 yılı Ocak-Aralık döneminde cari transferler içinde yer alan tarımsal destekleme ödemeleri 8 milyar 684 milyon TL olarak gerçekleşti. Mahalli idare payları ise 2013 yılı Ocak-Aralık döneminde bir önceki yıla göre yüzde 16.9 oranında artarak 32 milyar 398 milyon TL oldu.

2013 yılı Ocak-Aralık döneminde 43 milyar 609 milyon TL sermaye gideri, 7 milyar 655 milyon TL sermaye transferi yapıldı. Borç verme giderleri 2013 yılı Ocak-Aralık döneminde 9 milyar 94 milyon TL olarak gerçekleşti. Faiz giderleri 2013 yılında yüzde 3.2 oranında artarak 49 milyar 986 milyon TL oldu.

2012 yılı Ocak-Aralık döneminde bütçe gelirleri 332 milyar 475 milyon TL iken 2013 yılının aynı döneminde yüzde 17.1 oranında

artarak 389 milyar 441 milyon TL olarak gerçekleşti. 2013 yılında vergi gelirleri tahsilatı yüzde 17 oranında artarak 326 milyar 125 milyon TL oldu. 2013 yılında genel bütçe vergi dışı diğer gelirleri yüzde 19.7 oranında artarak 49 milyar 980 milyon TL'ye ulaştı. 2013 yılı Ocak-Aralık döneminde özel bütçeli idarelerin öz gelirleri 10 milyar 662 milyon TL, düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri ise 2 milyar 673 milyon TL oldu.

Vergi türleri itibarıyla 2013 yılında vergi tahsilatı gerçekleştirmelerine bakıldığında bir önceki yıla göre; harçlar yüzde 33,4, damga vergisi yüzde 27,9, ithalde alınan katma değer vergisi yüzde 25,5, dahilde alınan katma değer vergisi yüzde 20,3, özel tüketim vergisi yüzde 19,2, gelir vergisi yüzde 12,9, banka ve sigorta muameleleri vergisi yüzde 12,6 ve diğer vergiler tahsilatı yüzde 7 oranında artarken kurumlar vergisi binde 1 oranında azaldı.

Diğer taraftan 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla 6111 sayılı Kanun kapsamında tahsil edilen genel bütçe vergi gelirleri, teşebbüs mülkiyet gelirleri ile faiz, pay ve ceza gelirleri toplam tutarı 24 milyar 929 milyon TL oldu.

İşsiz sayısı

2 milyon 743 bin kişi oldu

Türkiye genelinde işsiz sayısı 2013 yılı Ekim’de bir önceki yılın aynı dönemine göre 202 bin kişi artışla 2 milyon 743 bin kişiye yükselirken, işsizlik oranı yüzde 0.6 puan artış ile yüzde 9.7 seviyesinde gerçekleşti. İşsiz sayısı Eylül dönemine göre 88 bin kişi azalırken, işsizlik oranı 0.2 puan geriledi.

Türkiye genelinde işsiz sayısı 2013 yılı Ekim döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 202 bin kişi artışla 2 milyon 743 bin kişiye yükselirken, işsizlik oranı yüzde 0.6 puan artış ile yüzde 9.7 seviyesinde gerçekleşti. İşsiz sayısı Eylül dönemine göre ise 88 bin kişi azalırken, işsizlik oranı 0.2 puan geriledi. Tarım dışı işsizlik oranı Ekim’de bir önceki yılın aynı dönemine oranla 0.5 puanlık artış ile yüzde 11.9, 15-24 yaş grubunu içeren genç işsizlik oranı ise 1.2 puanlık artış ile yüzde 19.3 oldu.

Türkiye İstatistik Kurumu, 2013

yılı Ekim dönemi Hanehalkı İşgücü İstatistikleri’ni yayımladı. İşgücü dönemsel sonuçları “hareketli üçer aylık dönemler” dikkate alınarak hesaplanan istatistiğe göre Türkiye genelinde işsiz sayısı 2013 yılı Ekim döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 202 bin kişi artarak 2 milyon 743 bin kişiye yükseldi. İşsiz sayısı Ekim’de, Eylül dönemine göre 88 bin kişi azaldı.

İşsiz sayısı 2012 yılı Ekim’de 2 milyon 541 bin kişi, 2013 yılı Eylül’de ise 2 milyon 539 bin kişi düzeyinde belirlenmişti.

2013 yılı Ekim döneminde işsizlik oranı bir önceki yılın eş dönemine oranla 0.6 puanlık artış ile yüzde 9.7 seviyesine ulaştı. İşsizlik oranı Ekim’de bir önceki aya göre ise (Eylül dönemi) 0.2 puan azalış gösterdi.

İşsizlik oranı 2012 yılı Ekim’de yüzde 9.1, 2013 yılı Eylül’de yüzde 9.9 düzeyinde gerçekleşmişti.

Ekim döneminde Türkiye genelinde tarım dışı işsizlik oranı 0.5 puanlık artış ile yüzde 11.9 düzeyinde gerçekleşti. Tarım dışı işsizlik oranı kentte ve kırsal bölgede yüzde 11.9 olarak belirlendi. Tarım dışı

işsizlik bir önceki aya göre ise 0.4 puan artış gösterdi.

Türkiye genelinde 15-24 yaş grubunu içeren genç işsizlik oranı Ekim'de bir önceki yılın aynı dönemine göre 1.2 puanlık artış ile yüzde 19.3 oldu. Eylül 2013 döneminde ise genç işsizlik oranı yüzde 19.4 düzeyinde gerçekleşmişti. Bir aylık dönemde 15-24 yaş grubu işsizliğinde 0.1 puanlık gerileme yaşandı.

İstihdam edilenlerin sayısı 2013 yılı Ekim döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 139 bin kişi artarak 25 milyon 648 bin kişiye yükseldi. Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 294 bin kişi azalırken, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı 433 bin kişi arttı.

İstihdam Ekim'de bir önceki aya göre 160 bin kişilik azalış gösterdi. Eylül'de istihdam edilenlerin sayısı 25 milyon 808 bin kişi düzeyinde bulunuyordu.

Ekim'de istihdam edilenlerin yüzde 23.5'i tarım, yüzde 19.1'i sanayi, yüzde 7.6'sı inşaat, yüzde 49.8'i ise hizmetler sektöründe yer aldı. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında hizmet ve sanayi sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 0.5 puan, inşaat sektörünün payı 0.2 puan artarken, tarım sektörünün payı 1.3 puan azaldı.

Ekim'de istihdam edilenlerin oranı, bir önceki yılın aynı dönemine

göre 0.5 puanlık azalış göstererek yüzde 46.4'den yüzde 45.9'a geriledi. İstihdam oranı Eylül dönemi-ne göre ise 0.4 puan azaldı.

Türkiye genelinde işgücüne katılma oranı, 2013 yılı Ekim döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 0.2 puan azalarak yüzde 50.8 oldu. Aynı dönemler için yapılan kıyaslamalara göre; erkeklerde işgücüne katılma oranı 0.2 puanlık azalışla yüzde 71.7, kadınlarda ise 0.1 puanlık azalışla yüzde 30.6 olarak gerçekleşti.

Ekim 2013 döneminde herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmadan çalışanların oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 3.4 puan azalarak yüzde 36.3 oldu. Bu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre tarım sektöründe sos-

yal güvenlikten yoksun çalışanların oranı yüzde 85'ten yüzde 82.9'a gerilerken, tarım dışı sektörlerde ise yüzde 24.8'den yüzde 21.9 düzeyine indi. Sosyal güvenlik kapsamında olmayan ücretli ve yevmiyeli çalışanların oranı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre 3.1 puan azalarak yüzde 19.9 düzeyinde gerçekleşti.

Mevsim etkilerinden arındırılmış istihdam edilenlerin sayısında 2013 yılı Ekim döneminde, bir önceki döneme göre 7 bin kişilik artış, işsiz sayısında ise 83 bin kişilik azalış meydana geldi. Mevsim etkilerinden arındırılmış işgücüne katılma oranı bir önceki döneme göre 0.2 puanlık azalış ile yüzde 50.6, istihdam oranı ise değişim göstermeyerek yüzde 45.6 seviyesinde gerçekleşti.

Temel İşgücü Göstergeleri Ekim (2012-2013)

	2012	2013
Kurumsal olmayan nüfus (bin)	73.871	74.717
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus (bin)	55.001	55.862
İşgücü (bin)	28.051	28.391
İstihdam	25.509	25.648
İşsiz	2.541	2.743
İşgücüne katılma oranı (yüzde)	51,0	50,8
İstihdam Oranı (yüzde)	46,4	45,9
İşsizlik Oranı (yüzde)	9,1	9,7
Tarım dışı işsizlik Oranı (yüzde)	11,4	11,9
Genç nüfusta işsizlik oranı (yüzde)	18,1	19,3
İşgücüne dahil olmayanlar (bin)	26.950	27.471

IMF'den Türkiye değerlendirmesi:

Kamu istihdamı büyüme hızını sınırlayın

IMF tarafından hazırlanan “Türkiye: Dengesizlikleri Artırmadan Büyüme-yi Canlandırma” başlıklı değerlendirmede “Büyümeye sıkı bir şekilde bağımlı olan bütçe gelirleriyle birlikte değerlendirildiğinde, faiz dışı harcamanın esnekliğinin kaybedilmesi kaygı sebebi olmaktadır. Bu durum mali politikanın ekonomik şoklara hızla karşılık verme ve nihayetinde daha yüksek kamu tasarrufuna ulaşma kapasitesini azaltmaktadır” denildi.

IMF Türkiye’de faiz dışı harcamanın esnekliğinin kaybedilmesinin kaygı sebebi olduğunu belirterek, “Bu durum mali politikanın ekonomik şoklara hızla karşılık verme ve nihayetinde daha yüksek kamu tasarrufuna ulaşma kapasitesini azaltmaktadır” değerlendirmesi yaptı. IMF esnek bir bütçeyi korumak için aralarında “Kamu istihdamı büyüme hızını sınırlamak, kamu ücretlerinin daha esnek biçimde endekslenmesi”nin de bulunduğu beş öneri sıraladı.

IMF uzmanları Isabel Rial, Suchanan Tambunlertchai ve Alexander Tieman tarafından kaleme alınan ve “IMF Direct”te yayınlanan Türkiye değerlendirmede, geçen on yıllık dönemde, Türkiye’nin büyüme performansı açısından son derece hak edilmiş övgüler aldığı belirtilerek, “Ancak bu başarı öyküsü beraberinde, istikrarlı olarak büyüyen ve 2013 yılında GSYH’nin yüzde 7,4’ne ulaşması tahmin edilen cari işlemler açığını getirdi. Bu açığın karşılığı, Türk ekonomisinin şu andaki ana soru-

nunu oluşturan ve çoğu kısa vadeli olan dış finansmana olan bağılıktır” denildi.

Türk ekonomisi hakkında son yıllık gözden geçirme kapsamında yapılan bir analizin ekonomik politikalar veya ekonomik ortamda önemli bir değişiklik olmaması durumunda, istikrarlı bir cari işlemler dengesi ile tutarlı olan büyüme seviyesinin yüzde 2.75 – 3.5 aralığında olduğunu öne sürdüğü belirtilen değerlendirmede “Başka bir deyişle, bu hız sınırının üzerindeki bir büyüme, daha yük-

sek bir cari işlemler açığına sebep olacaktır. Biz de bu sebeple politikaların dış açığı azaltmaya yönelik olması gerektiği, aksi takdirde yıllık yüzde 4 ila 5'lik büyümenin sürdürülebilir olma ihtimalinin bulunmayacağı görüşündeyiz” ifadesi yer aldı.

IMF değerlendirmesinde şu konulara değinildi:

“-Yurt içi tasarrufları artırmak (hem kamu hem özel) Türkiye'nin dış finansmana olan bağımlılığını düşürür ve böylece cari işlemler açığını da azaltır. Politikalar, yapısal değişim yoluyla rekabet gücünü daha da artırmaya yönelik olmalıdır. Aynı zamanda, para politikasının, reel döviz kurundaki değerlenme yoluyla Türkiye'nin rekabet gücünü aşındıran ve sürekli olarak hedefin üzerindeki enflasyonla mücadele etmesi gerekmektedir.

-Bunlar, fayda sağlaması için önemli ölçüde zaman gerektiren reformlardır. Bu süre zarfında, hükümetin bütçedeki esnekliği muhafaza etmesi önem taşımaktadır. Bu, resmi makamların ekonomik dalgalanmaların etkilerini harca ve vergilendirmeyi ekonomik döngüye göre ayarlamaları yoluyla azaltmalarına yardımcı olur.”

IMF değerlendirmesinde daha

hızlı büyümeye yönelik öneriler ise şöyle sıralandı:

“-Yurt içi tasarruflar: Bireysel emeklilik sisteminde yakın zamanda yapılan reformlar, katılımda ve emeklilik tasarruflarda artış sağlamıştır. Bunlar olumlu adımlardır ve bunları resmi makamların bireysel emeklilik için daha fazla teşvik sağlaması takip edebilir. Önümüzdeki birkaç yıl boyunca daha küresel finansal kriz öncesindeki kazanımlara benzer iddialı kamu tasarrufu hedefleri de katkı sağlayabilir.

-Rekabet Gücü: Türkiye'nin yapısal politikaları, yerli malların ithalata göre rekabet gücünü artırmaya ve ihracat ürünlerini değer zincirinde daha yukarılara çıkarmaya yönelik olmalıdır. Geçtiğimiz on yıl boyunca Türkiye'nin ihracat hacmindeki güçlü büyüme rakamları, yüksek ithalat ihtiyaçlarını karşılamamıştır. Buna ek olarak, ihracat değerindeki artış, ihracatın miktarsal hacmindeki artışın gerisinde kalmaya başlamıştır. Bu nedenle, Hükümet kimyasallar, tıbbi ilaçlar, makina ve ekipman gibi daha yüksek katma değere sahip ihracat sektörlerine yatırımları teşvik eden politikalara yönelmelidir. Daha yüksek teknoloji faaliyetlerine bu şekilde bir

yönelme, Türkiye'deki ücret düzeylerindeki artış devam etse bile, rekabet gücünü sürdürmeye yardımcı olacaktır. Şimdiye kadar, iş gücü becerileri ve eğitimi geliştirilmedeki ve yenilikçilik ile araştırma ve geliştirmedeki eksikler, bu yolda ilerlemeyi geciktirmişlerdir. Orta vadede, üretkenliği ve rekabeti artırmak için hükümet eğitim reformu ile kayıtlı işgücü piyasasında istihdam ve işten çıkarma zorluklarını ele almalı ve araştırma ve geliştirmeye yatırım yapılmasını teşvik etmelidir. Bu orta vadeli politikaları tamamlamak için, Türkiye'nin özellikle ticarete konu sektörlerle doğrudan yabancı yatırımı artırmaya çaba göstermesi gerekmektedir. Bu da, teknoloji aktarımını kolaylaştıracak ve ihracatları artıracaktır. İş ortamını iyileştirmek için daha fazla adım atılması da önem taşımaya devam etmektedir.

-Esnek Bütçe: Hükümetin bütçeyi esnek tutması gerekmektedir. Bu, hükümetin harcama ve vergilendirmeyi ekonomik şartlardaki değişikliklere göre uyarlamasına yönelik alan yaratarak geçmiş mali kazanımlarını muhafaza etmesini sağlayacak ve ulusal tasarruflara daha yüksek ve daha istikrarlı kamusal katkı yapılmasını sağlayaca-

caktır. Türkiye'nin son on yılda gösterdiği mali çaba, borç ve faiz maliyetlerinde çarpıcı bir azalma sağlamıştır. Bu yolla yaratılan mali alan, hükümetin sosyal harcamaları artırmasına olanak sağlamış ve sosyal göstergelerde güçlü bir iyileşmeye neden olmuştur. Ancak, çalışanlara yapılan ödemeler ve sosyal güvenliğe aktarımlar gibi zorunlu faiz dışı harcamaların payı son yıllarda hızlı bir artış göstermiştir. Büyümeye sıkı bir şekilde bağımlı olan bütçe gelirleriyle birlikte değerlendirildiğinde, faiz dışı harcamanın esnekliğinin kaybedilmesi kaygı sebebi olmaktadır. Bu durum mali politikanın ekonomik şoklara hızla karşılık verme ve nihayetinde daha yüksek kamu tasarrufuna ulaşma kapasitesini azaltmaktadır.

-Benzer şekilde, faiz dışı harcamada esnekliğin giderek azal-

ması, zor edinilmiş olan mali disiplini zayıflatabilir. Aslında, Türkiye geçmişte genel mali hedefler açısından hedeflerin üzerinde performans göstermiş olsa da, resmi makamlar Orta Vadeli Mali Planında belirlenen harcama tavan değerlerini sistemik bir şekilde aşmışlar ve kamu finansal yönetimi uygulamalarındaki zayıflıkları açığa çıkarmışlardır.”

IMF değerlendirmesinde "Bu, hükümetin harcama ve vergilendirmeyi ekonomik şartlardaki değişikliklere göre uyarlamasına yönelik alan yaratarak geçmiş mali kazanımlarını muhafaza etmesini sağlayacak ve ulusal tasarruflara daha yük-

sek ve daha istikrarlı kamusal katkı yapılmasını sağlayacaktır. Türkiye'nin son on yılda gösterdiği mali çaba, borç ve faiz maliyetlerinde çarpıcı bir azalma sağlamıştır. Bu yolla yaratılan mali alan, hükümetin sosyal harcamaları artırmasına olanak sağlamış ve sosyal göstergelerde üçlü bir iyileşmeye neden olmuştur. Ancak, çalışanlara yapılan ödemeler ve sosyal güvenliğe aktarımlar gibi zorunlu faiz dışı harcamaların payı son yıllarda hızlı bir artış göstermiştir. Büyümeye sıkı bir şekilde bağımlı olan bütçe gelirleriyle birlikte değerlendirildiğinde, faiz dışı harcamanın esnekliğinin kaybedilmesi kaygı sebebi olmaktadır. Bu durum mali politikanın ekonomik şoklara hızla karşılık verme ve nihayetinde daha yüksek kamu tasarrufuna ulaşma kapasitesini azaltmaktadır."

Dünya Ekonomik Forumu Küresel Riskler Raporu: Ekonomik kriz endişe yaratıyor

*Dünya Ekonomik Forumu'nun Küresel Riskler Raporu yayınlandı. Rapor-
da 2013'ün büyük ve önemli sosyal karışıklıkları sıralanırken 11 ülke için-
de Mısır'da gösterilere 3 milyon kişinin katıldığı, Türkiye'de ise bu sayının
2.5 milyon olduğu iddia edildi.*

Dünya Ekonomik Forumu 2013'ün büyük ve önemli sosyal karışıklıklarını sıralarken 11 ülke içinde Mısır'da gösterilere 3 milyon kişinin katıldığını, Türkiye'de ise bu sayının 2.5 milyon olduğunu iddia etti. DEF, 2014'te dünyanın karşı karşıya kaldığı 10 önemli riski de tanımladı, "Önemli ekonomilerdeki mali krizler" bir numaralı risk olarak ilan edildi. DEF, Suriye'deki göçmen krizinin tüm Orta Doğu'yu destabilize ettiğini belirtirken, "Suriye'deki yıkıcı iç savaşın nedenlerinden birinin ku-

raklık ve iklim değişikliği, kötü su yönetimi" iddiasında bulundu.

Dünya Ekonomik Forumu'nun anket yöntemiyle hazırladığı "Küresel Riskler 2014" raporu yayınlandı. 2013'te savaş hariç büyük sosyal karışıklıkların meydana geldiği ülkeler arasından seçilen 11 ülkeyle listeye göre Mısır'da nedeni "liderlik" olarak gösterilen protestolara 3 milyon kişi katıldı.

İkinci sırada, "kentsel gelişme ve sivil özgürlükler" nedeniyle meydana gelen gösterilere katılan 2.5 milyon kişiyle Türkiye yer aldı.

2013'e damgasını vuran büyük protestoların gerçekleştiği diğer ülkeler şöyle sıralandı:

- 3) Brezilya (otobüs ücretleri, yolsuzluk) 1 milyon kişi,
- 4) Arjantin (yargı sistemi) 1 milyon kişi,
- 5) Ukrayna (ekonomik birlikler) 350 bin kişi,
- 6) Şili (eğitim sistemi, eşitsizlik) 150 bin kişi,
- 7) Tayland (yolsuzluk af yasası) 150 bin kişi,
- 8) Güney Afrika (işçi ayaklanması) 50 bin,

9) Rusya (siyasi mahkumlar) 50 bin kişi,

10) Bulgaristan (enerji fiyatları, yolsuzluk) 30 bin kişi,

11) Çin (kamu hizmetleri, vb.) sayısı bilinmiyor.

DEF, Suriye'nin göçmen krizinin tüm Orta Doğu'yu destabilize ettiğini belirtirken şu saptamayı yaptı: "Yıkıcı iç savaşa neden olan bir dizi sebep hakkında kuşku yokken, son araştırma iklim değişikliği, aşırı hava olayları ve su krizinin de Suriye'de rol oynadığını yer üstüne çıkardı. 2006-2011 arasında Suriye topraklarının yüzde 60'a kadarlık bölümü yakın tarihteki en kötü uzun dönem kuraklıklarından birini yaşadı. Su kaynaklarının kötü yönetimiyle birlikte bu kuraklık, çiftçilerin yüzde 75'i için bitki kıtlığına neden oldu, onları göçe zorladı ve zaten ekonomik güvensizlik ve istikrarsızlık deneyimi yaşayan kentlerde gerilimi artırdı" denildi.

Raporda "2014'te En Büyük En-

dişe Kaynağı Olan 10 Küresel Risk" ise şöyle sayıldı:

"1) Önemli ekonomilerdeki mali krizler,

2) Yapısal işsizlik/eksik istihdam,

3) Su krizleri,

4) Şiddetli gelir eşitsizliği,

5) İklim değişikliğinin hafifletilmesi ve adaptasyon sağlamada başarısızlık,

6) Aşırı hava olaylarının etki alanının büyümesi (örn. seller, fırtınalar, yangınlar),

7) Küresel yönetim başarısızlığı,

8) Gıda krizleri,

9) Büyük finansal mekanizma/kurumların başarısızlığı,

10) Şiddetli siyasi ve sosyal istikrarsızlık."

Küresel risklerin üzerine etkin biçimde gidilmemesi halinde, sosyal, ekonomik ve siyasi etkilerinin yaygın olacağı belirtilen raporda etkileri hala süren 2007-2008 finansal krizi örnek gösterildi.

Raporda dünyanın karşı karşıya bulunduğu risklerin üzerine, sadece iş alemi, hükümetler ve sivil toplum arasındaki işbirliği ve uzun vadeli düşünmeyle gidilebileceği vurgulanan raporda "Verilen yanıtlara göre kurumlara güvenin kaybı, yetersiz liderlik, kalıcı cinsiyet eşitsizliği ve yanlış veri yönetimi, izlenmesi gereken eğilimler arasında. Uzmanlar ayrıca çeşitli kirlilik türleri, sentetik biyoloji, otomatik taşıtlar ve üç boyutlu yazıcı gibi yeni teknolojilerin istismar edilmesi ya da bundan kaynaklı kazalar dâhil daha ileri kaygıları da ekliyorlar" denildi.

Raporda gelecek 10 yılda giderek çok kutuplu hale gelen dünyada istikrarsızlıkların artacağı belirtilirken "Değişen nüfus yapıları, büyüyen orta sınıflar ve mali darboğazlar; hükümetler üzerinde artan iç talepler, derinleşen iç reform istekleri ve uluslararası ilişkilerin biçimlendirilmesi şeklinde yer edecek" denildi.

Türkiye ekonomik özgürlükler endeksinde 64. oldu

Heritage Vakfı tarafından her yıl yayınlanan Ekonomik Özgürlükler Endeksi'nde Türkiye 64.9 puan alarak şimdiye kadar en yüksek not ile küresel çapta 64. sırada yer alırken 43 Avrupa ülkesi arasında ise 30'uncu oldu.

Heritage Vakfı tarafından her yıl yayınlanan Ekonomik Özgürlükler Endeksi'nde Türkiye 64.9 puanla küresel çapta 64. sırada yer alırken 43 Avrupa ülkesi arasında ise 30. oldu. Heritage Vakfı'nın raporunda, geçen yıla göre küresel sıralamada iki basamak yukarı çıkan Türkiye'nin bu ilerleyişi, "istihdam, yatırım alanındaki özgürlükler ve yolsuzlukların azaltılması" ile açıklanırken, bu olumlu un-

surların "para politikalarında özgürlük ve kamu harcamalarının yönetimi" gibi konulardan olumsuz etkilendiğine de dikkat çekildi.

Raporun yazarlarından Heritage Vakfı araştırmacısı Kim Holmes, Amerika'nın Sesi'ne verdiği özel demeçte, "Türkiye aslında karışık bir tablo ortaya koyuyor. Türkiye'nin bu yıl aldığı not, izlemeye aldığımız zamandan beri en yüksek notu" dedikten sonra şöyle devam etti:

"Bazı alanlarda, özellikle istihdam piyasası ve yatırım alanındaki özgürlüklerde ve hatta yolsuzlukların azaltılmasında ilerleme var. Ama somut açıdan baktığımızda, yani göreceli olarak değerlendirmede en büyük sorun, mülkiyet hakları ve yolsuzluklar. Dünya ortalamasının üzerinde olmasına rağmen Türkiye'nin en düşük not aldığı iki konu bunlar. Çünkü hala devlet işlerinde, günlük yaşamda yolsuzluklar, yakınla-

ra iltimas geçip kayırmalar çok yaygın. Hükümet önlemler aldıysa da ilerleme sınırlı kaldı.”

Türkiye'nin en yüksek puanı ise yatırım, ticaret ve mali özgürlükler alanlarında aldığı altın çizen Holmes, “yargının da bağımsız gibi görünmesine rağmen hükümetin atama ve terfilerle savcı ve yargıçlar üzerinde nüfuz kurduğunu da görüyoruz” dedi.

Kim Holmes, son yolsuzluk skandalının bu raporu etkilemediğini, çünkü bu yılki rapor için Türkiye'ye ilişkin verilerin sadece Haziran ayının sonuna kadar alındığını da söyledi. Uz-

man, endekste siyasi özgürlüklere değil, ekonomik özgürlükler konusuna odaklanıldığını, bu yüzden de siyasi skandalların raporun hazırlanmasında temel belirleyici olmadığını kaydetti. Heritage Vakfı uzmanı, hazırlanan endeksin yatırımcıların bir ülkeye yapacakları yatırım kararlarında etkili olduğunu vurgularken hatta bu endekse dayalı bir yabancı yatırım fonu oluşturulduğuna da dikkati çekti.

Holmes, “Bu endekse göre Türkiye yatırım yapılacak ülkeler arasında mı” sorusuna şu yanıtı verdi: “Türkiye kesinlikle doğ-

ru yönde ilerliyor. Elbette burada sadece ekonomi belirleyici değil, örneğin geniş çaplı gösteriler olmuşsa, ekonomi iyi işliyor olsa bile, bu siyasi istikrarsızlık riski olarak değerlendirilebilir, ayrıca bazı ekonomik politikalar da yatırımcıları ürktürebilir.”

170'i aşkın ülkenin değerlendirildiği raporda, ilk sırayı Hong Kong, ikinci sırayı Singapur alırken, ABD ise ilk kez en özgür 10 ülke arasından koparak, 12. sıraya indi. Endeks, son yedi yıldır ABD'nin bu konuda gerilediğine işaret ediyordu. Bu yılki rapor küresel anlamda

ekonomik özgürlüklerin genişlediğine de işaret ediyor.

20 yıldır hazırlanan Ekonomik Özgürlükler Endeksi'nde, Türkiye'nin bugüne kadar toplam altı puanlık bir ilerleme sağlamakla birlikte konut hakları özgürlüğü ve finansal özgürlükler konusundaki gerilemeler nedeniyle daha yüksek bir basamağa ulaşamadığı belirtiliyor.

Raporda, "Türkiye son iki yılda peşpeşe en yüksek ekonomik özgürlük puanını topladı" deniliyor ve hukukun üstünlüğü ilkesiyle yasal çerçeveyi daha da güçlendirecek geniş çaplı kurumsal reformların Türkiye'nin serbest piyasaya dayalı bir piyasaya geçiş sürecini güçlendireceği görüşü savunuluyor. Raporun Türkiye'ye ilişkin bölümünde ana başlıklar şöyle değerlendiriliyor:

-“Hukukun Üstünlüğü: Türkiye hala devlet kurumlarında ve günlük hayatta yolsuzluklarla aile, akraba ve yakınlarla iltimas geçilmesi olgularıyla karşı karşıya. Hükümet yolsuzluğa karşı önlemler aldı, ancak hala ilerleme sağlanamadı. Yargı bağımsız gibi görünse de uygulamada, hükümet, atama, terfi ve fonlama yoluyla hala yargıçlar üzerinde nüfuza sahip.

-Devletin Büyüklüğü: En yüksek bireysel vergi oranı yüzde 35, kurumlar vergisi ise yüzde 20. Ayrıca KDV ve çevre vergisi de var. Vergi gelirleri toplam ekonominin dörtte biri. Hükümet harcamaları ise GSYİH'nin yüzde 35'i, kamu borçları

yüzde 36'sı düzeyinde. Seçimler yaklaşırken artan harcamalar yüzünden bütçe hedefleri tehlikede.

-Yasama Etkinliği: Genelde yasal çerçevede önemli reformlar yapıldı, ancak reformların hızı diğer gelişmekte olan ülkelere göre önemli ölçüde yavaşladı. İlerlemelere rağmen, bazı katı uygulamalar nedeniyle istihdam piyasası dinamik değil. Kayıt dışı ekonomi de hala varlığını sürdürüyor. Parasal istikrar ise hala zayıf. Geçmişte hükümet, elektrik ve yakıttaki sübvansiyonları kaldırdı ama sağlık alanındaki kamu harcamaları yükseldi.

-Serbest Piyasa: Ortalama gümrük tarifeleri yüzde 2,7 düzeyinde. Tarımsal ürünler de gümrük duvarları daha da yüksek. Yerli ve yabancı yatırımcılar kanunlar önünde eşit, ancak bazı sektörlerde yatırım şartları kısıtlı. Finans sistemi değişim sürecinden geçmeye devam ediyor. Bankalar hala göreceli olarak istikrarlı ama sektördeki özelleştirmenin hızı az.”

Döviz mi? Faiz mi?

Döviz kurlarındaki hızlı tırmanış trendini önce döviz satarak kırmaya çalışan ve bunu başaramayan Merkez Bankası, engellenemeyen tırmanışı faiz artışıyla dengelemeye çalıştı. Marjinal fonlama oranı yüzde 7.75'ten yüzde 12'ye, açık piyasa işlemleri çerçevesinde piyasa yapıcısı bankalara repo işlemleri yoluyla tanınan borçlanma imkanı faiz oranı yüzde 6.75'ten yüzde 11.5'e, Merkez Bankası borçlanma faiz oranı yüzde 3.5'ten, yüzde 8'e yükseltildi.

Para Politikası Kurulu (PPK), yakın dönem gelişmelerinin değerlendirilmesi ve fiyat istikrarı için gerekli politika tedbirlerinin alınması amacıyla ara toplantısını gerçekleştirdi. Döviz kurlarında yaşanan yüksek oynaklığa karşı yol haritasını belirleyen PPK, faiz oranlarında değişikliğe gitti. Gecelik faiz oranlarından marjinal fonlama oranı yüzde 7.75'ten yüzde 12'ye, açık piyasa işlemleri çerçevesinde piyasa yapıcısı

bankalara repo işlemleri yoluyla tanınan borçlanma imkanı faiz oranı yüzde 6.75'ten yüzde 11.5'e, Merkez Bankası borçlanma faiz oranı yüzde 3.5'ten, yüzde 8'e yükseltildi. Bir hafta vadeli repo ihale faiz oranı yüzde 4.5'ten yüzde 10'a çıkarıldı. Geç Likidite Penceresi uygulaması çerçevesinde, Bankalararası Para Piyasası'nda saat 16.00–17.00 arası gecelik vadede uygulanan Merkez Bankası borçlanma faiz oranı yüzde sıfır düzeyinde sabit

tutulurken, borç verme faiz oranı yüzde 10.25 düzeyinden yüzde 15 düzeyine yükseltildi.

Dövizdeki tırmanışa karşı önce döviz piyasalarına satıcı olarak girerek müdahale eden ancak bu müdahalesinde başarı sağlayamayan Merkez Bankası gecikmeli verdiği kararlar faiz oranlarını yükseltti. Bu artış ilk etapta dövizde bir gerileme sağladı. Ancak sorunun çözümü döviz faiz sarmalına hapsolmaktan ziyade köklü ve kalıcı ekonomi politikalarına bağlı gözüküyor.

PPK, yakın dönem gelişmelerinin değerlendirilmesi ve fiyat istikrarı için gerekli politika tedbirlerinin alınması amacıyla gerçekleştirdiği ara toplantısında faizlerde sürpriz artırıma gitti.

Faiz silahını kullanan Para Politikası Kurulu'nun ara toplantısına Merkez Bankası Başkanı Erdem

Başçı, Ahmet Faruk Aysan, Murat Çetinkaya, Turalay Keleş, Necati Şahin, Abdullah Yavaş ve Mehmet Yörükoğlu katıldı. Erdem Başçı başkanlığında 3 yıl aradan sonra ilk ara toplantısını yapan PPK, politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranı ile banka bünyesindeki Bankalararası Para Piyasası ve İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Repo-Ters Repo Pazarı'nda uygulanmakta olan faiz oranlarında değişikliğe gitti.

Buna göre Ocak ayı toplantısında sürpriz bir karar almayan Kurul, ara toplantıda politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını yüzde 4.5'ten yüzde 10'a yükseltti.

Nisan 2013'te yüzde 5 düzeyinde olan politika faizi oranı, Mayıs ayında 50 baz puanlık indirimin ardından yüzde 4.5'e gerilemişti.

Politika faizi son 9 aydır bu düzeyini koruyordu. Olağanüstü toplanan ve aşırı oynak dövize karşı faiz silahını çeken PPK, ara toplantıda 550 baz puan artırdı.

Bir hafta vadeli repo ihale faiz oranları Mayıs 2010'da yüzde 7 seviyesinde bulunuyordu. Bu oran 2012 sonlarında 5,5'e ve 2013 yılı sonu itibarıyla 4,5 düzeyinde bulunuyordu.

Kurul, ara toplantısında gecelik faiz oranlarında da değişikliğe gitti. Karara göre marjinal fonlama oranı yüzde 7.75'ten yüzde 12'ye, açık piyasa işlemleri çerçevesinde piyasa yapıcısı bankalara repo işlemleri yoluyla tanıyan borçlanma imkanı faiz oranı yüzde 6.75'ten yüzde 11.5'e, Merkez Bankası borçlanma faiz oranını yüzde 3.5'ten yüzde 8'e yükseltti.

Kurul, Geç Likidite Penceresi uy-

gulaması çerçevesinde, Bankalararası Para Piyasası'nda saat 16.00–17.00 arası gecelik vadede uygulanan Merkez Bankası borçlanma faiz oranı yüzde sıfır düzeyinde sabit tutarken, borç verme faiz oranını ise yüzde 10.25 düzeyinden yüzde 15 düzeyine yükseltti.

Son dönemlerde iç ve dış piyasalarda risk algılamasını olumsuz etkileyen gelişmeler yaşandığına dikkat çekilen açıklamada, bu süreçte Türk lirasında belirgin bir değer kaybı ve risk priminde kayda değer bir artış gözlemlendiği vurgulandı. Merkez Bankası'nın bu gelişmelerin enflasyon ve makroekonomik istikrar üzerindeki olumsuz yansımalarının sınırlanması için üzerine düşeni yapacağına dikkat çekilen açıklamada, “Bu çerçevede Kurul, fiyat istikrarını sağlamak amacıyla güçlü bir para-

sal sıkılaştırma yapmaya ve operasyonel çerçeveyi sadeleştirme-ye karar vermiştir. Bu doğrultuda, bir hafta vadeli repo faiz oranı yüzde 4.5'ten yüzde 10'a çıkarılmıştır; önümüzdeki dönemde Merkez Bankası fonlaması temel olarak marjinal fonlama oranı yerine bir hafta vadeli repo faiz oranından sağlanacaktır” denildi.

Kurul, enflasyon görünümünde belirgin bir iyileşme sağlanana kadar para politikasındaki sıkı duruşun sürdürüleceğini açıklayarak, bu duruş altında enflasyonun 2015 yılının ortaları itibarıyla yüzde 5 düzeyine ulaşacağını öngördüğünü kaydetti.

Kurul, açıklanacak her türlü yeni verinin ve haberin Kurul'un gele-

ceğe yönelik politika duruşunu değiştirmesine neden olabileceğinin altını çizdi.

2006 yılında iki ara toplantı yapan Merkez Bankası Para Politikası Kurulu en son 4 Ağustos 2011 tarihinde ara toplantı gerçekleştirmişti. Bazı Avrupa ülkelerindeki kamu borcu sorununu ve küresel büyümeye ilişkin endişelerin değerlendirilmesi amacıyla gerçekleştirilen PPK ara toplantısında önemli kararlara imza atılmıştı. PPK, politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını 0.50 puan düşürerek yüzde 6.25'ten yüzde 5.75'e çekmişti. Kurul, yüzde 1.50 olan Merkez Bankası borçlanma faiz oranını yüzde 5'e yükseltirken, borç verme faiz ora-

nını yüzde 9, açık piyasa işlemleri çerçevesinde piyasa yapıcısı bankalara repo işlemleri yoluyla tanınan borçlanma imkanı faiz oranını yüzde 8 düzeyinde sabit tutmuştu

Merkez Bankası 2014 yılı enflasyon hedefini de revize etmek zorunda kaldı. Merkez Bankası tarafından hükümete gönderilen açık mektup da, 2013 yılı için enflasyon hedefi Hükümetle beraber yüzde 5 olarak belirlenmiştir. 2013 yılsonunda enflasyon yüzde 7,40 düzeyine ulaşarak hedefin belirgin olarak üzerinde gerçekleşmiştir.

Enflasyonun öngörülen seviyenin üzerinde kalmasında bir diğer etken ise gıda fiyatlarının seyridir. Yılbaşında yüzde 7 olarak varsayılan yıllık gıda enflasyonu, yılsonunda yüzde 9,7 olarak gerçekleşmiştir. Büyük ölçüde işlenmiş gıda fiyatlarındaki yüksek artışın etkili olduğu bu görünümün enflasyondaki sapmaya yaptığı katkı 0,6 puan düzeyindedir. Sonuç olarak, enflasyonun hedefinin üzerinde gerçekleşmesinde döviz kuru ve gıda fiyat gelişmeleri etkili olmuştur.

Enflasyon 2013 yılı sonunda hedefin belirgin olarak üzerinde

gerçekleşmiştir. Bu gelişmede Türk lirasındaki değer kaybı ve gıda fiyatları etkili olmuştur. Merkez Bankası enflasyondaki yükseliş karşısında temkinli duruşunu güçlendirmiş ve likidite politikasını sıkılaştırmıştır. Bu çerçevede, önümüzdeki yılın ikinci yarısından itibaren enflasyonun kademeli olarak hedefe doğru düşmesi beklenmektedir. Merkez Bankası enflasyon görünümüne ilişkin gelişmeleri yakından takip ederek fiyat istikrarı yolunda elde edilen kazanımların kalıcı olması için gereken tedbirleri almaya devam edecektir.”

Dünya Ekonomisi

IMF'den büyüme uyarısı

Uluslararası Para Fonu (IMF) Başkanı Christine Lagarde, 2014 yılında dünya ekonomisinin önceliğinin büyümeyi hızlandırıp daha çok insana yeni iş sahası yaratmak olması gerektiğini belirtti.

IMF Başkanı Lagarde, 2014 yılı dünya ekonomisinin görünümüyle ilgili görüşlerini açıkladı. Büyüme hızının, potansiyelin altında kalması durumunda deflasyon riskinin gerçekleşebileceği uyarısında bulunan Lagarde, ekonomi politikalarının önceliğinin, daha fazla iş sahası yaratmak olması gerektiğinin altını çizdi.

Küresel politika yapımcılarının gösterdiği çaba sayesinde son beş yılda ekonomide en çok korkulan olasılıkların gerçekleşmediğini söyleyen Lagarde, 2014 yılına iyimser duygularla girildiğini ifade etti. Lagarde, "Genel olarak yönümüz olumlu ancak küresel büyüme hala çok düşük, fazla kırılgan. Büyüme hızı, dünya genelinde iş arayan 200

milyon kişinin beklentisini karşılamaktan uzak" diye konuştu.

Gelişmiş ülkelerde 2013 yılının ikinci yarısında gözlenen ekonomik toparlanmanın, 2014 yılında da artarak devam etmesini öngördüklerini anlatan Lagarde, bu gelişme ışığında IMF'nin 21 Ocak'ta dünya ekonomisiyle ilgili büyüme tahminini yukarı doğru revize edeceğini ancak yine de yüzde 4'lük potansiyel büyüme hızının altında kalınacağını vurguladı.

IMF Başkanı Lagarde, gelişmiş ülkelerin deflasyon riskiyle kararlılıkla mücadele etmesi gerektiğini de sözlerine ekledi.

İngiltere Maliye Bakanı George Osborne, İngiliz ekonomisinin as-

gari ücretin enflasyon oranının üzerinde artışı kaldırabilecek güçte olduğunu söyledi.

İngiliz yayın kuruluşu BBC'ye konuşan Osborne, "Enflasyon oranının üzerinde bir asgari ücret artışı istiyorum. Çünkü İngiliz ekonomisi bunu karşılayabilir" dedi.

İngiltere ekonomisindeki gelişmenin halkın yaşam standartlarına da olumlu yönde yansıdığını belirten Osborne, ülkede yaklaşık 1 milyon 350 bin insanın saatlik asgari ücretlerinin 2015 yılında 7 sterline yükseltilebileceğini kaydetti.

Osborne, "Göreve gelmemizle birlikte ülkeyi felaketin kıyısından kurtardık ve asgari ücretin artışı görevimize bir noktaya getir-

dik. Ekonomiyi iyileştirdikçe, bütün ülkede insanların yaşam tarzının yükseldiğini görmek istiyorum" ifadelerini kullandı.

Osborne, ekonomik kazanımların asgari ücrete enflasyon oranının üzerinde yansiyebileceğini dile getirerek, "Bu hükümet ve Maliye Bakanı olarak ben, çalışkan insanların arkasındayız. Çalışmayı destekleyen, yararlananlar için de ödeyenler için de adil bir sosyal refah sistemi istiyorum" şeklinde konuştu.

İngiltere'de 21 yaşının üzerinde asgari ücretle çalışanlara saat ücreti olarak 6,31 sterlin ödenirken, 18-20 yaş arasındaki asgari ücretle çalışanlar 5,03 sterlin, 18 yaşın altında çalışanlar ise 3,72 sterlin saat ücreti alıyor.

İngiltere Maliye Bakanı George Osborne, Avrupa Birliği'nin son altı yıl içerisinde ekonomik büyümede hız kestiğini belirterek, "Aynı zaman dilimi içerisinde Hindistan ekonomisi üçte bir oranında, Çin ekonomisi yüzde 70 oranında ekonomik büyüme kaydetti" dedi.

Osborne, "Avrupa Konferansı" konuşmasında Avrupa ekonomisinin daha güçlü adımlar atması gerektiğini vurgulayarak, "Son altı yıl boyunca Avrupa ekonomisi hız kesti. Aynı zaman dilimi içerisinde Hindistan ekonomisi üçte bir oranında, Çin ekonomisi yüzde 70 oranında ekonomik büyüme kaydetti. Önümüzdeki 15 sene içerisinde, Avrupa'nın küresel üretim çıktısındaki payı yarıya inecek. Hata yapmaya-

lım, kıtamız geride kalıyor" uyarısında bulundu.

Avrupa Birliği içerisinde güçlü yeni reformların gerçekleştirilmesi gerektiğine işaret eden Osborne, "Ekonomik başarı olmazsa Avrupa Birliği demokratik olarak meşru olarak değerlendirilemez. Ekonomik kriz boyunca Avrupa kıtasının her yerinde Avrupa Birliğine olan desteğin sert bir şekilde azaldığını görebilirsiniz" değerlendirmesini yaptı.

Osborne, "İki şeye ihtiyacımız var; ilk olarak Avrupa Birliğinde ekonomik güvenliği ve küresel yarışta rekabet etmesini sağlayacak -ki bu alanda pek iyi durumda değil- ekonomik reformlara ihtiyacımız var. İkinci olarak, avro birliği avro biriminin işlerliği konusunda gereken entegrasyon için girişimde bulunuyor. Bizim avro birliğinde olmayan ülkelerin de Avrupa Birliği içerisinde kalmasını sağlayacak, onların da çıkarlarını ve haklarını koruyacak anayasal reformlara ihtiyacımız var" diye konuştu.

Avrupa'nın, diğer gelişmekte olan ülkelerin gerisinde kalmaması gerektiğini vurgulayan Osborne, "Angela Merkel, Avrupa'nın dünya nüfusunun yüzde 7'sine sahip olduğunu, dünya ekonomisinin yüzde 25'ini oluşturduğunu, dünyadaki sosyal refah harcamalarının da yüzde 50'sine ev sahipliği yaptığını vurguladı. Bu şekilde devam edemeyiz" dedi.

İskoçya ekonomisinin geçen yılın üçüncü çeyreği itibarıyla yüzde 0,7

oranında büyüme kaydettiği bildirildi.

İskoçya bölgesel hükümetinin resmi internet sitesinden yapılan açıklamaya göre, son altı çeyrekte İskoçya ekonomisi büyümeye devam etti. İskoçya ekonomik büyümesini güçlendirerek geçen yılın üçüncü çeyreğinde yüzde 0,7 oranında büyüdü. İnşaat, servis ve imalat sektörlerindeki gelişme, büyümenin temel sebepleri arasında gösterildi.

Temmuz - Eylül aylarını içeren dönemde ekonomi 0,7 oranında büyüdü, bir önceki yılın aynı çeyreği ile kıyaslandığında ise büyüme yüzde 2,1 olarak gerçekleşti.

İskoçya'da geçen yılın üçüncü çeyreğinde servis ve inşaat sektörleri yüzde 0,7, imalat sektörü yüzde 0,6 büyüme kaydetti. Yıllık bazda değerlendirildiğinde ise geçen yılın üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla servis sektöründe yüzde 1,8, inşaat sektöründe yüzde 2,8 büyüme görüldü.

Danimarka'da, Aralık ayındaki elektrik tüketiminin yüzde 54'ü rüzgar türbinlerindeki üretimle karşılandı.

Elektrik üretiminin önemli bir kısmını rüzgar enerjisiyle karşılayan ve hem karada hem denizde yoğun bir türbin kurulumu dikkati çeken Danimarka'da geçen yıl tüketimin yüzde 30'u rüzgar türbinlerinden karşılanmıştı.

Açıklanan 2013 rakamlarına göre, bu yıl rüzgar türbinleri, genel elektrik tüketiminin yüzde 33'ünü kar-

şlarken Aralık ayında ise daha önce ulaşılmayan yüzdelere ulaştı. Rüzgar enerjisi üretimi, Aralık ayı genelinde ülkedeki tüketimin yüzde 54'ünü karşıladı. Ayrıca 21 Aralık, ilk kez tüketimin yüzde 100'ünün karşılandığı gün oldu.

Bu istatistiklerin dünyada bir ilk olduğunu vurgulayan yetkililer, "Bu gelişme, rüzgar enerjisi sektörü için büyük bir adım. Bir ülkede elektrik tüketiminin yarısından fazlasının rüzgar enerjisiyle elde edilebileceğinin ispatlanması, inanılmaz bir durum" yorumunda bulundular.

Yeşil enerji olarak nitelendirilen rüzgar enerjisinde kullanılan türbinler ve sistemleri yurt dışına satan Danimarka'da bu rakamların, diğer ülkelerin de bu üretim araçlarına olan ilgiyi artırması umuluyor. Ancak tüketimdeki oranı giderek artan rüzgar türbinlerinin fırtınalı dönemlerde güvenlik nedeniyle kapatılması bu enerjinin bir handikapı olarak görülüyor.

İsveç'te 2013 yılı içinde işsizliğin ve işten çıkarmaların bir önceki yıla göre düştüğü, işe yerleştirme oranlarının da yine bir önceki yıla göre arttığı kaydedildi.

İsveç İş ve İşçi Bulma Kurumu (Arbetsförmedlingen) yaptığı basın açıklaması ile 2013 yılı içindeki işsizlik oranlarını açıkladı. İş ve İşçi Bulma Kurumu istihdam analitik görevlisi Marwin Nilsson tarafından yapılan açıklamada, 2013 yılında işsizlerin iş bulma oranında artış olduğu belirtildi. Bu oranın 2014 yılı içinde de devam edeceği-

ne dair işaretler olduğunu söyleyen Nilsson, yeni iş alanlarında da büyüme beklentisi olduğunu bildirdi.

2013 yılı Aralık ayı içinde de işsiz sayısında azalma olduğuna işaret eden Nilsson, şu anda işsiz sayısının 411 bin olduğunu ve bu sayının 2012 yılına göre 3 bin kişi daha az olduğunu vurguladı. Geçtiğimiz yıl içinde 58 bin 750 kişinin işten çıkarıldığını aktaran Nilsson, bu sayının 2012 yılında ise 71 bin olduğunu kaydetti.

Bu arada nüfusu 9 milyon 630 bin olan İsveç'te 2013 Kasım ayı rakamlarına göre işsizlik oranı yüzde 7,5 olarak açıklandı.

Ekonomik krizle mücadele eden İspanya'da konut krizi ciddi bir sorun olmaya devam ediyor.

800 bini bankalara ait olmak üzere toplamda yaklaşık 3,5 milyon boş konutun olduğu İspanya'da ekonomik krizin başladığı 2008 yılından bu yana konut satışlarında düşüş yaşanırken, açıklanan son rakamlar krizin devam ettiğini gösterdi.

Konut fiyatlarında son 6 yılda ortalama yüzde 38'lik bir düşüş olsa da ev satmak her geçen gün daha zorlaşıyor. Ulusal İstatistik Enstitüsü'nün (INE) açıkladığı 2013 yılı Kasım ayı verilerine göre ülkede kayıtlı 21 bin 847 konut satışı olduğu bildirilirken, bir yıl öncenin aynı dönemine oranla yüzde 15,9'luk düşüş olduğu vurgulandı. Konut satışlarıyla ilgili 2007 yılından bu yana tutulmaya başlanan istatistiklere bakıldığında, 2012'nin Nisan ayından (21 bin 276 satış) sonra konut satışındaki en kötü verinin

2013 yılının kasım ayında geldiği belirtildi.

Öte yandan Bayındırlık Bakanlığı verilerine göre, 2012 yılı itibarıyla İspanya'da satılmayan yeni konut sayısının 583 bin 453 olduğu bildirildi. 2009 yılında bu sayının 649 bin 780 olduğu hatırlatılırken, az da olsa 3 yıl arka arkaya satılmayan yeni konut sayısında azalma olduğu kaydedildi.

İspanya Ekonomi Bakanı Luis de Guindos, 2013'ün son çeyreğinde ülke ekonomisinin yüzde 0,3 büyüdüğünü belirtti.

Ülkenin ekonomik durumuyla ilgili bugün meclisi bilgilendiren De Guindos, 2013'ün 3. çeyreğinde yüzde 0,1'lik büyümeden sonra son çeyrekte elde edilen yüzde 0,3'lik büyümeyi, "ekonomide toparlanmanın artık bir gerçek olduğunun kanıtı" olarak yorumladı.

İspanya Ekonomi Bakanı, "ülke ekonomisinin halen kırılğan olmasına, makro ekonomide dengesizlikler yaşanmasına ve kamu açığı sorununun devam etmesine rağmen hükümetin istikrar ve sürdürülebilir finans programlarını uygulayarak hedeflerini tutturacağını" savundu.

İspanya'nın yeni bir döneme girdiğini kaydeden De Guindos, hedefleri, reformları sürdürmek, dış borcu azaltmak, istihdam ve karlılığı artırmak olarak sıraladı. Ekonomi Bakanı, "Kemer sıkma politikalarının en kötü kısmı kesinlikle geride kaldı. İspanyol ekonomisi tekrardan güven vermeye başladı" dedi.

Yİ-ÜFE:3,32, TÜFE: 1,72

Ocak ayında Yurtiçi Üretici Fiyatları Endeksinde bir önceki aya göre yüzde 3,32, bir önceki yılın Aralık ayına göre 3,32, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 10,72 ve oniki aylık ortalamalara göre yüzde 5,22 artış gerçekleşti. Sanayinin dört sektörünün birönceki aya göre değişimleri madencilik ve taşocakçılığı sektöründe yüzde 3,68, imalat sanayi sektöründe yüzde 3,29, elektrik ve gaz sektöründe yüzde 3,60, su sektöründe ise yüzde 1,39 olarak gerçekleşti. Bir önceki aya göre endekste en fazla artış yüzde 7,82 ile diğer mamüller ve yüzde 6,64 ile metal cevherinde yaşandı.

Ocak ayında Tüketici Fiyatları Genel Endeksi bir önceki aya göre yüzde 1,72, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 1,72, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 7,48 ve oniki aylık ortalamalara göre yüzde 7,451 artış gerçekleşti. Aylık en yüksek artış 5,16 ile gıda ve alkolsüz içecekler grubunda yaşandı. Yıllık en yüksek artış ise yüzde 11,95 ile ulaştırma grubunda gerçekleşti. Endekste 432 maddeden; 40 maddenin ortalama fiyatlarında değişim olmazken, 295 maddenin ortalama fiyatlarında artış, 97 maddenin ortalama fiyatlarında ise düşüş gerçekleşti.

Yİ-ÜFE	OCAK 2014 (2003=100)	OCAK 2013 (2003=100)
Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	3,32	-0,18
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	3,32	-0,18
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	10,72	1,88
12 aylık ortalamalara göre değişim oranı(%)	5,22	5,33

TÜFE	OCAK 2014 (2003=100)	OCAK 2013 (2003=100)
Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	1,72	1,65
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	1,72	1,65
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	7,48	7,31
12 aylık ortalamalara göre değişim oranı(%)	7,51	8,62

		2014	2013										
		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Yİ-ÜFE	Bir önceki aya göre değişim	3,32	-0,13	0,81	-0,51	1,00	1,46	0,99	0,04	0,88	0,69	0,62	1,11
	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim	10,72	-0,31	0,50	-0,01	0,99	2,46	3,48	3,52	4,43	5,15	5,80	6,97
TÜFE	Bir önceki aya göre değişim	1,72	0,30	0,66	0,42	0,15	0,76	0,31	-0,10	0,77	1,80	0,01	0,46
	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim	7,48	1,95	2,63	3,06	3,21	4,00	4,32	4,21	5,01	6,90	6,91	7,40

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

Bütçe Gelirleri Kümülatif Gerçekleşmeleri	Ocak - Aralık (Milyon TL)			2013 Yılı Bütçe Hedefi
	2013	2012	Artış (yüzde)	
Genel Bütçe Gelirleri	376.105	320.277	17.43	361.134
Vergi Gelirleri	326.105	278.751	16.9	317.949
Gelir, Kar ve Ser. Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	92.748	85.511	8.46	91.929
Gelir Vergisi	63.760	56.493	12.8	62.668
Gelir Vergisi Tevkifatı	58.778	51.744	13.5	57.358
Kurumlar Vergisi	28.988	29.04	-0.09	29.262
KVK Göre Alınan Geçici Vergi	26.760	27.249	-1.79	28.303
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	7.693	7.009	9.75	7.710
Motorlu Taşıtlar Vergisi	7.353	6.716	9.48	7.478
Dahilde Mal ve Hizmetlerden Alınan Vergiler	134.854	113.836	18.4	131.472
Dahilde Alınan KDV	37.995	31.572	20.3	36.400
Özel Tüketim Vergisi	85.461	71.705	19.1	83.137
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergileri	6.160	5.471	12.5	6.342
Dış Ticaretten Alınan Vergiler	68.267	55.310	23.4	67.447
İthalde Alınan KDV	62.725	50.000	25.4	61.214
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	14.301	13.976	2.32	9.124
Harcamalar	407.890	360.491	15.0	404.045

Mevzuat Değişiklikleri

- 01.01.2014** - 2013/5761 Bazı Mallara Uygulanan Vergi ve Fonlara İlişkin Oran ve Tutarların Yeniden Tespit Edilmesine Dair Karar
- 02.01.2014** - Ortaklıktan Çıkarma ve Satma Hakları Tebliği (II-27.1)
- Girişim Sermayesi Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği (III-52.4)
- 03.01.2014** - Kurumsal Yönetim Tebliği (II-17.1)
- Geri Alınan Paylar Tebliği (II-22.1)
- Gayrimenkul Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği (III-52.3)
- 09.01.2014** - Varlığa veya İpoteğe Dayalı Menkul Kıymetler Tebliği (III-58.1)
- Analitik Prosedürler (BDS 520) Hakkında Tebliğ Türkiye Denetim Standartları Tebliği No: 20
- 10.01.2014** - Fıili Hizmet Süresi Zammı Uygulamasının Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Bağımsız Denetim Kanıtları-Belirli Kalemler İçin Dikkate Alınması Gereken Özel Hususlar (BDS 501) Hakkında Tebliğ Türkiye Denetim Standartları Tebliği No: 17
- 12.01.2014** - Bankalarca Kredilerin ve Diğer Alacakların Niteliklerinin Belirlenmesi ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- 21.01.2014** - Teminatlı Menkul Kıymetler Tebliği (III-59.1)
- Bilgi Suistimali ve Piyasa Dolandırıcılığı İncelemelerinde Uygulanacak Tedbirler Tebliği (V-101.1)
- Bilgi Suistimali veya Piyasa Dolandırıcılığı Suçları Hakkında Bildirim Yükümlülüğü Tebliği (V-102.1)
- Piyasa Bozucu Eylemler Tebliği (VI-104.1)
- Çek Defterlerinin Baskı Şekline, Bankaların Hamile Ödemekle Yükümlü Olduğu Miktar ile Çek Düzenleme ve Çek Hesabı Açma Yasağı Kararlarının Bildirilmesine ve Duyurulmasına İlişkin Tebliğ (Sayı: 2010/2)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2014/1)
- 22.01.2014** - Bağımsız Denetimde Örnekleme (BDS 530) Hakkında Tebliğ Türkiye Denetim Standartları Tebliği No: 21
- Bilanço Tarihinden Sonraki Olaylar (BDS 560) Hakkında Tebliğ Türkiye Denetim Standartları Tebliği No: 24
- 23.01.2014** - Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 434)
- Özel Durumlar Tebliği (II-15.1)
- Payları Borsada İşlem Görmeyen Ortaklıklara İlişkin Özel Durumlar Tebliği (II-15.2)
- Kâr Payı Tebliği (II-19.1)
- Pay Alım Teklifi Tebliği (II-26.1)
- Gayrimenkul Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (III-48.1a)
- Altyapı Gayrimenkul Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar Tebliği (Seri:VI, No: 24)'nin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Tebliğ (III.48.4)
- İşletmenin Sürekliliği (BDS 570) Hakkında Tebliğ Türkiye Denetim Standartları Tebliği No: 25
- 24.01.2014** - Gerçeğe Uygun Değere İlişkin Olanlar Dâhil Muhasebe Tahminlerinin ve İlgili Açıklamaların Bağımsız Denetimi (BDS 540) Hakkında Tebliğ Türkiye Denetim Standartları Tebliği No: 22
- 26.01.2014** - 2013/5733 6245 Sayılı Harcırah Kanununun 46 ncı Maddesinin Birinci Fıkrasının (c) Bendi Uyarınca Yurtdışı Yer Değiştirme Giderinin Mesafeye Göre Değişen Kısmının Hesaplanmasında Esas Alınan Cetvellerde Düzenleme Yapılması Hakkında Karar
- 28.01.2014** - Bağımsız Denetim Kuruluşlarınca Gerçekleştirilecek Banka Bilgi Sistemleri ve Bankacılık Süreçlerinin Denetimi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Bağımsız Denetim Kuruluşlarınca Gerçekleştirilecek Banka Bilgi Sistemleri ve Bankacılık Süreçlerinin Denetimine İlişkin Rapor Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- Bankalarda Bilgi Sistemleri Yönetiminde Esas Alınacak İlkelere İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- 29.01.2014** - İlk Bağımsız Denetimler – Açılış Bakiyeleri (BDS 510) Hakkında Tebliğ Türkiye Denetim Standartları Tebliği No: 19
- İlişkili Taraflar (BDS 550) Hakkında Tebliğ Türkiye Denetim Standartları Tebliği No: 23
- Yazılı Açıklamalar (BDS 580) Hakkında Tebliğ Türkiye Denetim Standartları Tebliği No: 26

Vergi Takvimi

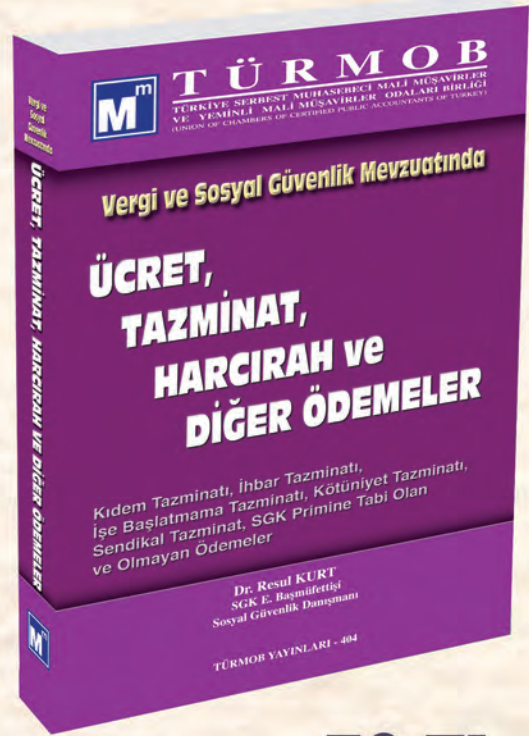
- 10.02.2014** - 16-31 Ocak 2014 Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- 11.02.2014** - 16-31 Ocak 2014 Dönemine Ait Noterlerce Yapılan Makbuz Karşılığı Ödemelere Ait Beyannamenin Verilmesi ve Ödenmesi
- 14.02.2014** - 2013 IV. Geçici Vergi Dönemine (Ekim-Kasım-Aralık) Ait Gelir Geçici Vergisinin Beyanı
- 2013 IV. Geçici Vergi Dönemine (Ekim-Kasım-Aralık) Ait Kurum Geçici Vergisinin Beyanı
- 17.02.2014** - 2013 IV. Geçici Vergi Dönemine (Ekim-Kasım-Aralık) Ait Gelir Geçici Vergisinin Ödemesi
- 2013 IV. Geçici Vergi Dönemine (Ekim-Kasım-Aralık) Ait Kurum Geçici Vergisinin Ödemesi
- Ocak 2014 Dönemine Ait Kolalı Gazoz, Alkollü İçecekler ve Tütün Mamullerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Ocak 2014 Dönemine Ait Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Ocak 2014 Dönemine Ait Motorlu Taşıt Araçlarına İlişkin Özel Tüketim Vergisinin (Tescile Tabi Olmayanlar) Beyanı ve Ödemesi
- Ocak 2014 Dönemine Ait Özel İletişim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Ocak 2014 Dönemine Ait Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Ocak 2014 Dönemine Ait Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Kesintisi Bildirimi ve Ödemesi
- 20.02.2014** - Ocak 2014 Dönemine Ait Şans Oyunları Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Ocak 2014 Dönemine Ait 5602 Sayılı Kanunda Tanımlanan Şans Oyunlarıyla İlgili Veraset ve İntikal Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Ocak 2014 Dönemine Ait İlan ve Reklam Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Ocak 2014 Dönemine Ait Müşterek Bahislere İlişkin Eğlence Vergisinin Beyanı ve Ödemesi ile Diğer Eğlence Vergilerine İlişkin Eğlence Vergisinin Ödemesi
- Ocak 2014 Dönemine Ait Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Ocak 2014 Dönemine Ait Yangın Sigortası Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- 24.02.2014** - Ocak 2014 Dönemine Ait GVK 94. Madde ile KVK 15. ve 30. Maddelerine Göre Yapılan Tevkifatların Muhtasar Beyanname ile Beyanı
- Ocak 2014 Dönemine Ait Katma Değer Vergisinin Beyanı
- Ocak 2014 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisinin Beyanı
- 25.02.2014** - Basit Usulde Vergilendirilen Mükelleflerin 2013 Yılına İlişkin Gelir Vergisi Beyanı
- 1-15 Şubat 2014 Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- 1-15 Şubat 2014 Dönemine Ait Noterlerce Yapılan Makbuz Karşılığı Ödemelere Ait Beyannamenin Verilmesi ve Ödenmesi
- 26.02.2014** - Ocak 2014 Dönemine Ait GVK 94. Madde ile KVK 15. ve 30. Maddelerine Göre Yapılan Tevkifatların Ödemesi
- Ocak 2014 Dönemine Ait Katma Değer Vergisinin Ödemesi
- Ocak 2014 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisinin Ödemesi
- 28.02.2014** - Basit Usulde Vergilendirilen Mükelleflerin Gelir Vergisi 1. Taksit Ödemesi
- Diğer Ücretlerin Gelir Vergisinin İdarece Tarhı ve 1. Taksit Ödemesi
- Ocak 2014 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)
- Ocak 2014 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)
- Ocak 2014 Dönemine Ait Haberleşme Vergisinin Beyanı ve Ödemesi

Ocak 2014 Kronoloji

- 01 Ocak** AK Partili Burhan Kuzu, Başbakan Erdoğan'a sunulan devlet içindeki paralel yapı raporunda iki bin polis, savcı, hakim, işadamı ve gazeteci olduğunu açıkladı.
- 02 Ocak** Genelkurmay Başkanlığı, TSK mensuplarının yargılandığı davalar hakkında "Orduya kumpas kurularak suç delilleri üretildi" iddiasını Ankara Başsavcılığına iletti.
- 03 Ocak** Türkiye Barolar Birliği Başkanı Metin Feyzioğlu, Balyoz ve Ergenekon gibi davalarda yeniden yargılama yolunu açacak önerilerini açıkladı.
- 04 Ocak** Anayasa Mahkemesi'nin kararından sonra 3 BDP'li milletvekili daha cezaevinden çıktı.
- 05 Ocak** Suriye'de 40 gündür rehin tutulan Milliyet Gazetesi muhabiri Bünyamin Aygün serbest bırakıldı.
- 06 Ocak** Piyasalardaki siyasi risk algısı sonucu dolar 2.1949 ile tarihi rekor kırdı.
- 07 Ocak** Polis, İzmir Liman İşletmesi başta olmak üzere bazı adreslere baskın düzenleyip üst düzey bürokrat ve işadamı 25 kişiyi gözaltına aldı. Ardından Emniyet Müdür Yardımcıları ile 2 şube müdürüne görevden el çektirildi.
- 08 Ocak** Görev yeri değiştirilen savcı Zekeriya Öz, Başbakan Erdoğan'ın gönderdiği iki kişinin soruşturmaları durdurmasını istediğini iddia etti.
- 09 Ocak** TBMM Başkanı Cemil Çiçek, hukuku bir tarafa bırakıyoruz, siyaseten işimize nasıl geliyorsa tartışıyoruz ama sonra da diyoruz ki Türkiye hukuk devleti. Bu nasıl hukuk devleti? dedi.
- 10 Ocak** Meclis'e gelen düzenleme geçerse bir internet sitesi mahkeme kararı olmadan Telekomünikasyon İletişim Başkanı veya haberleşme bakanı emriyle kapatılabilecek.
- 11 Ocak** HSYK Yasa Teklifi'nin görüşülmesinde Yargıçlar Sendikası Başkanı Eminağaoğlu'na katılmak isteyince Meclis Adalet Komisyonu'nda tekme tokat kavga çıktı.
- 12 Ocak** AK Partili milletvekillerinin sözlü ve fiili saldırısına uğrayan Eminağaoğlu, Komisyon Başkanı'nın kararıyla salondan atıldı.
- 13 Ocak** Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, HSYK'nın yapısını değiştiren teklif nedeniyle yaşanan krizin çözümü için iktidar ve muhalefet liderleri ile görüştü.
- 14 Ocak** Van Başsavcılığı'nın talimatıyla 6 ilde El Kaide operasyonu yapıldı. Operasyonu yapan polis şevi görevden alındı.
- 15 Ocak** 8 Haziran 2013'te son kez 8. sınıflar için yapılan Seviye Belirleme Sınavı'na yürütmeyi durdurma kararı çıktı.
- 16 Ocak** Üyeleri değişen HSYK, 19 savcı ve 1 hakim görev yerlerini değiştirdi. İstanbul ve İzmir'de yolsuzluk operasyonunu yürüten tüm savcılarının görev yeri değişmiş oldu.
- 17 Ocak** Yargıtay, Aziz Yıldırım'a örgüt liderliği, şike ve teşvik priminden verilen 6 yıl 2 aylık ceza onadı.
- 18 Ocak** Kış olmasına rağmen yeteri kadar yağmur ve kar yağmayınca barajlardaki su seviyesi tehlike sınırının altına indi.
- 19 Ocak** Adana'da silah ve mühimmat bulunan üç TIR'da arama yapıldı. Aramanın ardından TIR'lar yoluna devam etti.
- 20 Ocak** Dolar TL karşısında 2.25 ile tarihi bir zirveye daha ulaştı. Euro ise 3.037 ile üç lira sınırını aştı.
- 21 Ocak** Merkez Bankası tüm faizleri sabit tuttu ancak bankalararası piyasada parasal sıkılaştırma gereken günlerde yüzde 9 faizle fonlama yapacağını duyurdu.
- 22 Ocak** Ukrayna'da polis AB yanlısı eylem yapan göstericilere müdahale etti, 5 kişi öldü.
- 23 Ocak** İstanbul'dan Muş'a giden bir yolcu otobüsü şarampole uçtu 21 kişi hayatını kaybetti. Merkez Bankası 2,5 milyar dolar satarak doların tırmanışını engellemeye çalıştı ama başaramadı.
- 24 Ocak** AB Komiseri Stefan Füle, AB Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'na HSYK için üç uyarı mektubu gönderdiğini açıkladı.
- 25 Ocak** TÜBİTAK, Balyoz'un en temel delili olan 5 numaralı harddiske sonradan belge kopyalandığını rapora yazdı.
- 26 Ocak** Merkez Bankası, son 40 günde net döviz rezervinin 42.8 milyar dolardan 33.8 milyar dolara gerilediğini açıkladı.
- 27 Ocak** Sivas yakınlarında buzlanan yoldan çıkan yolcu otobüsünde 9 kişi hayatını kaybetti.
- 28 Ocak** Para Politikası Kurulu, gecelik faizi yüzde 7.75'ten yüzde 12'ye çıkardı.
- 29 Ocak** ABD Merkez Bankası FED tahvil alım programında 10 milyar dolar kısıntı yapacağını açıkladı.
- 30 Ocak** Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, kur rejiminin değiştirilmesinin gündemde olmadığını, yatırım ortamının iyileştirileceğini açıkladı.
- 31 Ocak** Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı (TİB), CHP İstanbul Milletvekili Umut Oran'ın Sabah'ın satışını sorduğu soru önergesini haber yapan sitelere uyarı yazısı gönderdi,

40 TL

30 TL

25 TL

30 TL

www.mu-den.com.tr

Şehit Gönenc Şk. No:28/3 Anıttepe/ANKARA - Tel: (0.312) 230 04 51 - 52

2012
baskı

50 TL

40 TL

www.mu-den.com.tr

Şehit Gönenç Sk. No:28/3 Anıttepe/ANKARA - Tel: (0.312) 230 04 51 - 52